

ARKADI ȘI BORIS STRUGAȚKI

MELCUL PE POVÂRNIS

Traducere din limba rusă de
VALERIAN STOICESCU

ARMADA
CLASIC

Director editorial: Alexandra RUSU
Redactor-șef: Marian COMAN
Coperta: Adnan VASILE
Prepress copertă: Alexandru CSUKOR
Redactor: Andreea IANCU
Tehnoredactor: Magda BITAY, Antonela IVAN
Lector: Irina SĂRBU

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

STRUGAȚKI, ARKADI & BORIS

Melcul pe povârniș / Arkadi & Boris Strugațki ;

trad. din lb. rusă: Valerian Stoicescu.- București: Nemira Publishing House, 2022

ISBN 978-606-43-0715-6

I. Strugațki, Boris Natanovici

II. Stoicescu, Valerian (trad.)

821.161.1

Arkadi și Boris Strugațki

УЛИТКА НА СКЛОНЕ

(*Snail on the Slope, Melcul pe povârniș*)

Copyright © 1968, by Arkady & Boris Strugatsky

© NEMIRA, 2022

ARMADA este un imprint al Grupului Editorial **NEMIRA**.

Tiparul executat de ARTPRINT S.A.

Tel: 0723.13.05.02, e-mail: office@artprint.ro

Orice reproducere, totală sau parțială,
a acestei lucrări și închirierea acestei cărți
fără acordul scris al editorului sunt strict interzise
și se pedepsesc conform Legii dreptului de autor.

ISBN 978-606-43-0715-6

„După cotitură, la abis,
De răpă-mpădurită,
Soarta ce mi-e hărăzită
Mai sigură-i decât un zăpis.

Deja n-o mai atragi în dispute
Și nici măcar cu lingușeli
Se desface larg precum brădetul
Totul în adânc, vraște peste tot.“¹

BORIS PASTERNAK

„Încet, încet se târăște
Un melc, pe povârnișul muntelui Fuji
În sus, până la cele mai înalte culmi!“

ISSA²

¹ Fragment din poezia „La cotitură“ (1958) (n. tr.).

² Kobayashi Issa (1763–1828), poet japonez și preot budist din secta Jodo Shinshu, cunoscut pentru haikuurile sale. Considerat unul dintre cei patru maeștrii haiku, alături de Bashō, Buson și Shiki (n. tr.).

PEREȚ¹

De la această înălțime pădurea părea o spumă aerată; ca un imens burete poros aruncat peste întreaga lume; ca un animal furișat cândva la pândă și care apoi a adormit, năpădit de licheni aspri. Precum o mască amorfă ce ascunde o față pe care nimeni nu a văzut-o niciodată.

Pereț își scoase sandalele și se așeză, lăsându-și picioarele desculțe să atârne deasupra prăpastiei. Imediat simți cum i se umezesc călcâiele, de parcă realmente le-ar fi scufundat în ceața caldă, vineție, adunată în umbra stâncii abrupte. Scoase din buzunar pietricelele adunate și le așeză alături cu grijă, apoi o alese pe cea mai mică și o aruncă ușor în străfundurile vietății amuțite, adormite, indiferente și veșnic devoratoare, dar licăriră albă se stinse și nu se întâmplă nimic – nu se mișcă nicio ramură și nici nu se deschise vreun ochi să-l privească. Atunci aruncă a doua pietricică.

Dacă ai fi aruncat câte o pietricică la fiecare minut și jumătate, dacă ar fi fost adevărată povestea bucătăresei oloage poreclite Panseluța și presupunerea lui madam Bardot, șefa grupului Asistența Populației Locale, dacă nimic din ce i-a șoptit șoferul

¹ „Ardei gras“, în lb. rusă, dar și trimitere la numele propriu ebraic Perets, sau Perez (Fares, în română) (n. red.).

Tuzik¹ Necunoscutului din grupul Penetrarea Inginerească nu ar fi fost adevărat, dacă mai valorează ceva intuiția omului și dacă așteptările se împlinesc măcar o dată în viață – atunci, la a șaptea pietricică, ar fi trebui să se audă freamătul tufișurilor din spate date la o parte și ar fi apărut în poiană directorul pășind pe iarba moale și încărunțită de rouă, gol până la brâu, cu pantaloni gri din gabardină cu vipușcă liliachie, respirând zgomotos, lucind în tonuri rozalii-gălbui, care ar fi început să se aplece, fără a privi nicăieri anume, nici la pădurea de dedesubt, nici la cerul de deasupra, îngropându-și mâinile în iarbă, și să se ridice vânturând aerul cu palmele lui late și, de fiecare dată, un strat gros de burtă s-ar fi revărsat peste betelia pantalonilor, iar aerul încărcat de bioxid de carbon și nicotină ar fi țâșnit cu șuierături și horcăieli din gura lui larg deschisă. Așa cum răsuflă rezervoarele unui submarin. Precum un gheizer sulfuros din Paramushir²...

Tufișurile din spate se dădură la o parte cu zgomot. Pereț privi prudent în jur, dar nu era directorul, ci doar cineva cunoscut: Claudius-Octavian Meșterilă din grupul Eradicarea. Se apropie încet și se opri la doi pași de Pereț privindu-l de sus în jos, cu ochi negri, pătrunzători. Știa sau bănuia ceva foarte important și această cunoaștere sau suspiciune îi împietrea fața prelungă, fața împietrită a unui om care venise aici cu o noutate stranie și alarmantă, despre care nimeni în lumea asta nu aflase încă, dar deja era limpede că totul se schimbase în mod hotărâtor, că tot ceea ce fusese până acum nu mai avea nicio importanță și că, în sfârșit, fiecare va trebui să dea tot ce putea.

— Ai cui sunt pantofii? Întrebă el și se uită împrejur.

— Nu sunt pant ofi, îi răspunse Pereț. Sunt sandale.

— Așa deci? Meșterilă zâmbi ironic și scoase din buzunar o agendă. Sandale? Foarte bine. Dar ale cui sunt sandalele?

¹ Nume folosit îndeosebi pentru câini, formă diminutivală a substantivului *tuz*, în lb. rusă, „birlic, as la jocul de cărți“. Am optat să îl păstrăm în limba rusă (n. red.).

² Insulă vulcanică în regiunea nordică a insulelor Kurile (n. tr.).

Se apropie de coasta abruptă, se uită prudent în jos și imediat se dădu înapoi.

— Un om stă așezat lângă o râpă, spuse el, iar alături sunt niște sandale. Inevitabil apare întrebarea: ale cui sunt sandalele și unde este proprietarul lor?

— Sandalele sunt ale mele, spuse Pereț.

— Ale dumneavoastră? Meșterilă privi cu îndoială în agendă. Deci stați așezat desculț? De ce?

Închise grijuliu agenda și scoase din buzunarul de la spate un carnetel.

— Sunt desculț, pentru că altfel nu se poate, explică Pereț. Ieri am scăpat acolo pantoful drept și am hotărât ca de-acum înainte să stau mereu desculț. Se aplecă și se uită printre genunchii desfăcuți: Uite-l cum zace acolo! Stai să arunc o pietricică în el...

— Un moment!

Meșterilă îi prinse rapid mâna și îi luă pietricica.

— Într-adevăr, o simplă piatră, constată el. Dar asta nu schimbă nimic deocamdată. Nu înțeleg, Pereț, de ce mă păcăliți? Că doar nu poți vedea pantoful de aici și, chiar dacă este într-adevăr acolo, încă nu se știe cu certitudine și asta e deja o cu totul altă problemă de care ne vom ocupa mai târziu; deci, din moment ce pantoful nu se poate vedea înseamnă că dumneavoastră nu puteți spera să-l nimeriți cu piatra, chiar dacă sunteți un țintaș corespunzător și într-adevăr ați vrea asta și numai asta: și mă refer aici la nimerire... Dar noi o să clarificăm totul acum.

Strecură carnetelul în buzunarul de la piept și scoase iarăși agenda. Își suflecă pantalonii și se lăsă pe vine.

— Vasăzică, și ieri ați fost aici, spuse el. De ce? De ce ați venit deja a doua oară aici, la râpă, unde ceilalți colaboratori de la Administrație, ca să nu mai vorbim de specialiștii externi, vin doar pentru a-și satisface nevoile?

Pereț se chirci. Asta-i doar din cauza ignoranței, se gândi. Nu, nu... Nu-i o provocare și nici răutate și nu merită băgată în

seamă. Este pur și simplu ignorantă. Nu trebuie să i se dea atenție ignoranței, nimeni nu bagă în seamă ignoranța. Ignoranța se rătățește în pădure. Întotdeauna ignoranța se cacă pe ceva și, de obicei, acest lucru nu se observă. Aceasta întotdeauna ignoră ignoranța...

— Probabil vă place să stați aici, continuă insinuant Meșterilă. Probabil că vă place foarte mult pădurea. Vă place? Răspundeți!

— Dar dumneavoastră? Întrebă Peretș.

Meșterilă pufni.

— Ia nu fiți obraznic, ripostă el ofensat și deschise agenda. Dumneavoastră știți foarte bine ce slujbă am, că fac parte din grupul Eradicarea, și de aceea întrebarea dumneavoastră, mai degrabă contraîntrebarea, este complet lipsită de sens. Dumneavoastră înțelegeți foarte bine că relația mea cu pădurea este dependentă de îndatoririle mele de serviciu, dar cum este determinată relația dumneavoastră cu pădurea – asta încă nu îmi este clar. Nu e bine, Peretș, trebuie să reflectați neapărat la asta și vă sfătuiesc pentru binele dumneavoastră, nu al meu. Nu se poate să fiți atât de nătărău. Stă desculț deasupra râpei, aruncă pietre... De ce, vă întreb? Să fi fost în locul dumneavoastră, aș fi spus imediat totul. Și toate s-ar fi așezat la locul lor. De unde știți, poate că există niște circumstanțe atenuante și, în ultimă instanță, nu vă amenință nimic. Nu-i așa, Peretș? În fond, sunteți un om matur și trebuie să înțelegeți că avem de-a face cu o ambiguitate inacceptabilă. El închise agenda și căzu pe gânduri: Iată, de exemplu, piatra. Atâta timp cât stă nemișcată, este o simplă piatră și nu creează îndoieli. Dar uite că mâna cuiva o apucă și o aruncă. Înțelegeți?

— Nu, răspuse Peretș. Adică, bineînțeles, da.

— Evident. Simplitatea dispare imediat și nu mai este. A cui este mâna? Întrebăm noi. Unde o aruncă? Sau poate, cui? Sau poate, în cine? Și de ce?... Și cum puteți sta pe marginea râpei? Așa e firea dumneavoastră sau v-ați antrenat în mod special? Eu, de exemplu, nu pot să stau la marginea râpei. Mi-e frică și totodată mă gândesc: la ce bun să mă antrenez? Oricum ameteșc. Și asta e

ceva normal. Omul n-are de ce să stea la marginea râpei. Mai ales, dacă n-are permis pentru pădure. Arătați-mi, vă rog, Pereț, permisul dumneavoastră.

— N-am permis.

— Așa, deci. Nu aveți. De ce?

— Nu știu... Nu mi l-au acordat.

— Corect, *nu* vi l-au acordat. *Noi* știm asta. Ei, dar de ce nu vi l-au acordat? Mie mi l-au dat, lui i l-au dat, lor le-au dat și încă multor altora, dar, nu se știe de ce, dumneavoastră nu vi s-a aprobat.

Pereț se uită prudent cu coada ochiului. Nasul lung și subțire a lui Meșterilă se smiorcăi, iar el clipi des.

— Poate pentru că sunt străin, presupuse Pereț. Probabil că de aceea.

— Și nu doar eu m-am interesat de dumneavoastră, continuă hotărât Meșterilă. Dacă aș fi doar eu! De dumneavoastră se interesează însă oameni mult mai importanți... Ascultați-mă, Pereț, poate vă așezați mai departe de râpă ca să putem continua? Mi se învârte capul doar privind-vă.

Pereț se ridică.

— Asta pentru că sunteți nervos, spuse el. Nu vom continua nimic. E timpul să mergem la cantină, o să întârziem.

Meșterilă se uită la ceas.

— Într-adevăr, e timpul, spuse el. Pare-se că astăzi m-am antrenat destul. Dumneavoastră, Pereț, mereu mă... cumva... nici nu știu ce să spun...

Pereț sări într-un picior, încercând să-și pună sandaua.

— Of, îndepărtați-vă de margine! țipă disperat Meșterilă, fluturând agenda spre Pereț. O să mă omorâți într-o zi cu glumele dumneavoastră!

— Deja sunt gata, spuse Pereț, tropăind. N-am să mai fac. Mergem?

— Să mergem, spuse Meșterilă. Constat însă că nu mi-ați răspuns la nicio întrebare. Tare mult mă mai necăjiți, Pereț. E posibil oare așa ceva? Se uită în agendă și, ridicând din umeri,

o strecură sub braț: E chiar ciudat. Absolut niciun fel de impresie, ce să mai vorbim de informații. O nebuloasă totală.

— Dar ce răspuns să vă dau? spuse Pereț. Pur și simplu am vrut să vorbesc aici cu directorul.

Meșterilă se opri brusc, de parcă s-ar fi încurcat în tufișuri.

— Aha, vasăzică așa se aranjează treburile la voi, spuse el cu voce schimbată.

— Ce să se aranjeze? Nu se aranjează nimic...

— Nu-nu, spuse în șoaptă Meșterilă, uitându-se în jur. Tăceți și nu spuneți nimic! Nu e nevoie de niciun cuvânt. Deja am înțeles. Dumneavoastră ați avut dreptate.

— Ce-ați înțeles dumneavoastră? De ce am dreptate?

— Nu-nu, eu n-am înțeles nimic. N-am înțeles și asta-i tot. Puteți fi absolut liniștit. N-am înțeles și n-am priceput nimic. Și-n general, eu nici n-am fost aici și nici nu v-am văzut. Eu, dacă vreți să știți, am stat pe băncuța asta toată dimineța. Foarte mulți pot confirma asta. O să vorbesc și o să rog pe cineva.

Trecură de băncuță, urcară treptele știrbite, străbătură aleea presărată cu nisip mărunț și roșu și intrară pe teritoriul Administrației.

— O claritate totală nu poate exista decât la anumite niveluri, sporovăia Meșterilă. Și fiecare trebuie să știe ce poate pretinde. Eu am pretins claritate la nivelul meu, asta-i dreptul meu, dar l-am epuizat. Iar acolo unde se termină drepturile, încep obligațiile. Și îndrăznesc să vă asigur că îmi cunosc obligațiile tot atât de bine ca și drepturile...

Trecură pe lângă vilele cu zece apartamente, cu perdele de tul la ferestre, lăsară în urmă un garaj cu acoperiș din tablă gofrată, traversară terenul de sport, unde zăceau atârinate de stâlpi plase de volei zdrențuite, își continuă drumul pe lângă depozite, unde niște hamali târau dintr-un tir un container roșu, imens, și pe lângă hotel, la ușa căruia stătea cu o servietă în mână un administrator palid-bolnăvicios și cu ochii holbați, nemișcați, și se deplasară tot înainte, pe lângă gardul lung, dincolo de care se auzeau scrâșnete de motoare, apoi iuțiră pasul fiindcă timpul

era tot mai scurt, iar Meșterilă deja nu mai vorbea, ci doar se sufoca și șuiera, până când începură să fugă și, cu toate astea, când dădură buzna în cantină, era deja prea târziu și toate locurile erau ocupate, cu excepția a doar două locuri dintr-un colț îndepărtat, la măsuța de serviciu, unde cel de-al treilea loc era ocupat de șoferul Tuzik, care, observând că stau nehotărâți în prag, flutură spre ei furculița, invitându-i la masa lui.

Toată lumea bea chefir, așa că Pereț luă și el puțin, ca toți ceilalți, așa că, în cele din urmă, pe fața lor scorojită de masă se aliniară șase sticle, iar când Pereț își mișcă picioarele, aranjându-se cât mai comod pe scaunul lipsit de spătar, de sub masă zornăiră niște sticle și pe culoarul dintre mese se rostogoli o sticlă plină cu brandy. Șoferul Tuzik o prinse cu dexteritate și o băgă rapid înapoi sub masă, de unde se auzi iarăși zornăitul de sticle.

— Fiți mai atent cu picioarele! spuse el.

— N-a fost cu intenție, spuse Pereț. De unde era să știu?

— Dar eu am știut? Îl repezi șoferul Tuzik. Acolo sunt patru bucăți; demonstrează tu pe urmă că n-ai nimic de-a face cu asta.

— Eu, de exemplu, nu prea beau, spuse demn Meșterilă. Așa că, în general, pe mine nu mă privesc toate astea.

— Las' că știm noi cum nu beți dumneavoastră, spuse Tuzik. Așa cum nu bem nici noi.

— Dar eu am ficatul bolnav! se neliniști Meșterilă. Cum puteți să spuneți? Uitați adevărul, vă rog frumos...

O scoase de undeva și băgă sub nasul lui Pereț o foaie dictando mototolită, pe care se observa o ștampilă triumphiulară. Într-adevăr, era o adevărată pe care era așternut un scris indecifrabil de medic. Pereț nu desluși decât un singur cuvânt: „Antabuz”¹ și când, interesându-se de cuvânt, încercă să ia foaia, Meșterilă nu i-o dădu și o vârî sub nasul șoferului Tuzik.

¹ Antabuz și Antalcol sunt denumirile unor medicamente folosite ca adjuvante în curele de dezalcoolizare; ele au drept substanță activă disulfiramul (n. red.).

— Asta e ultima. Și mai am una pentru anul trecut și încă una de acum doi ani, numai că le țin în seif.

Șoferul Tuzik nu se uită la adeverință. Sorbi un pahar plin cu chefir, râgâi și spuse cu o voce scăzută, mișcat până la lacrimi:

— Uite, de exemplu, ce mai e prin pădure? Arborii. Își șterse ochii cu mâneca. Însă ei nu stau pe loc, ci sar. Înțelegeți?

— Așa? Întrebă Pereț cu atenția încordată. Cum adică sar?

— Uite-așa. Stă nemișcat. Într-un cuvânt, un arbore. Apoi începe să se chircească, să se strâmbă și, dintr-o dată, vrruumm! Zgomot, trosnet, nici nu poți să-ți dai seama. Vreo zece metri. Mi-a strivit cabina. Și iar stă.

— De ce? Întrebă Pereț.

Își imaginează totul foarte clar. Desigur, nu s-a chircit și nici nu s-a strâmbat, începe să tremure când cineva se apropie de el și se străduiește să plece. Poate că îi e silă sau, poate, frică.

— De ce sare? repetă întrebarea.

— Pentru că se numește arborele-săritor, explică Tuzik, turnându-și chefir.

— Ieri a sosit un nou lot de fierăstraie electrice, anunță Meșterilă lingându-și buzele. Productivitate fenomenală. Aș fi spus că de fapt nici nu sunt fierăstraie, ci combine tăietoare. Combinele noastre tăietoare ale dezrădăcinării.

Iar împrejur toți beau chefir – din pahare lustruite, din căni de tablă, din ceșcuțe de cafea, din cornete de hârtie sau direct din sticlă. Toți aveau picioarele băgate sub scaune. Și toți, probabil, puteau să arate adeverințe pentru boli ale ficatului, ale stomacului, ale duodenului. Și pentru acest an, și pentru anii trecuți.

— Apoi m-a chemat managerul, continuă pe un ton ridicat Tuzik, și m-a întrebat de ce este strivită cabina. „Derbedeule“, zice el, „iar te-ai dus pe stânga!“ Dumneavoastră, *pan*¹ Pereț, jucați șah cu el, interveniți și pentru mine, el vă respectă, vorbește deseori despre dumneavoastră... „Pereț“, zice el, „asta, zice

¹ „Domnule“, în lb. poloneză, în original (n. tr.).

el, e o figură! Eu“, zice el, „nu dau nicio mașină pentru Pereț și nu mă mai rugați. N-avem voie să-i dăm drumul unui asemenea om! Înțelegeți, bă, proștilor, zice el, ce plictisitor ar fi fără el?“ Nu-i așa c-o să interveniți?

— Bine, rosti Pereț cu o voce pierdută. Am să-ncerc. Dar cum așa totuși... cu mașina?

— Pot să vorbesc și eu cu managerul, spuse Meșterilă. Am făcut armata împreună, eu eram căpitan și el locotenent. El și acum mă mai salută cu mâna la chipiu.

— Și-apoi mai sunt sirenele, spuse Tuzik, ținând în sus paharul cu chefir. În lacurile mari, curate. Stau culcate acolo, înțelegeți? Goale.

— Măi Tuzik, asta poate și s-a năzărit din cauza chefirului, spuse Meșterilă.

— Dar eu nici nu le-am văzut, îl contrazise Tuzik și duse paharul la gură. Și nu se poate bea apa din lacurile acelea.

— Dumneavoastră nu le-ați văzut pentru că nu există, spuse Meșterilă. Sirenele – asta-i misticism.

— Ba tu ești mistic! spuse Tuzik, ștergându-și ochii cu mâneca.

— Ia stați un pic, spuse Pereț. Stați un pic. Tuzik, spui că stau culcate... Și altceva? Nu se poate să stea doar culcate și atât. ...Poate că trăiesc sub apă și ies la suprafață așa cum ieșim noi în balcon din camerele încețoșate de fum de țigară, în nopțile cu lună, stând cu ochii închiși ca să ne răcorim fața, și uite că atunci pot și ele să stea lungite pur și simplu. Să se odihnească. Și să sporovăiască leneșe și să-și zâmbească...

— Nu mă contrazice, spuse Tuzik, privindu-l țintă pe Meșterilă. Tu ai fost măcar o dată în pădure? Doar n-ai fost niciodată în pădure, ce mai tura-vura.

— Dar ce prostie, spuse Meșterilă. Ce să fac eu în pădurea voastră? Eu am permis pentru pădurea voastră. Și uite că dumneavoastră, Tuzik, nu aveți niciun fel de permis. Arătați-mi, vă rog, permisul dumneavoastră, Tuzik.

— Eu n-am văzut personal sirenele astea, repetă Tuzik întorcându-se spre Pereț. Dar eu cred că ele există. Pentru că băieții tot povestesc. Chiar și Candid a povestit. Și doar Candid știa absolut totul despre pădure. Mergea în această pădure ca la muierea lui și cunoștea absolut totul, nu doar așa, ci prin atingere. De altfel, a și pierit acolo, în pădurea lui.

— Dacă a pierit, spuse sugestiv Meșterilă.

— Cum adică „dacă”? A zburat omul cu elicopterul și de trei ani nu mai avem niciun semn de viață de la el. În ziar i-a apărut și necrologul, s-au făcut parastase, ce-ți mai trebuie? Candid s-a prăbușit, e un lucru evident.

— Știm prea puține, spuse Meșterilă, ca să afirmăm ceva în mod categoric.

Tuzik scuipe și se îndreptă spre teighea să-și mai ia o sticlă de chefir. Meșterilă se aplecă atunci spre urechea lui Pereț și șopti, uitându-se în jur:

— Trebuie să aveți în vedere faptul că s-a dat o dispoziție secretă referitoare la Candid... Iar eu cred că am dreptul să vă informez, pentru că dumneavoastră sunteți străin...

— Ce dispoziție?

— Să fie considerat viu, șopti tare Meșterilă și se îndepărtă. Ce bun și ce proaspăt e chefirul astăzi! rosti el cu voce tare.

În cantină începu să se întetească zgomotul. Cei care luaseră deja masa se ridicară, mutând scaunele și îndreptându-se spre ieșire, vorbind tare, aprinzându-și țigările și aruncând chibriturile pe jos. Meșterilă se uita dușmănos împrejur și spunea tuturor celor care treceau pe lângă ei:

— Ce anapoda, domnilor, doar vedeți că purtăm o conversație...

Când Tuzik se întoarse cu sticla, Pereț i se adresă:

— O fi vorbit serios managerul, că nu-mi dă mașina? Poate a glumit, pur și simplu?

— De ce să glumească? *Pan* Pereț, el ține mult la dumneavoastră, s-ar plictisi dacă n-ați fi aici și ar fi de-a dreptul dezavantajos

să vă lase să plecați de... Ei bine, vă lasă el să plecați și... ce-i iese în toată afacerea asta? Unde-i gluma aici?

Peretș își mușcă buza.

— Cum să fac să plec? N-am ce să fac aici. Se termină și viza. Și-apoi, eu chiar vreau să plec.

— Oricum, spuse Tuzik, dacă primești de trei ori un avertisment sever, te zboară de aici în doi timpi și trei mișcări. Ți se dă un autobuz special, un șofer este trezit în toiul nopții și n-ai timp să-ți strângi nici măcar un lucrșor... Deci cum fac băieții la noi? Primul avertisment și o retrogradare. Al doilea avertisment și sunt trimiși în pădure să se roage să le fie iertate păcatele. Iar la al treilea avertisment, la revedere și salut. Și dacă, să zicem, vreau să demisionez – beau o juma' de borcan și îi dau un pumn peste moacă lu' ăsta. Arătă spre Meșterilă. Imediat îmi pierd privilegiile și mă transferă ca vidanjor. Și-atunci ce fac eu? Mai beau o juma' de borcan și îi mai dau un pumn peste mutră, pricepi? Mă dau jos de pe vidanjă și mă trimit la stația biologică să prind tot felul de microbi. Da' eu nu mă duc la stația biologică, mai trag o juma' de borcan și îi bumbăcesc moaca pentru a treia oară. Și-atunci deja e gata. Mă vor da afară pentru acțiuni huliganice și mă vor exila în douăzeci și patru de ore.

Meșterilă îl amenință cu degetul pe Tuzik.

— Dezinformați, dezinformați, Tuzik. În primul rând, trebuie să treacă cel puțin o lună între acțiuni, altfel toate aceste abateri vor fi considerate ca fiind una singură și contravenientul va fi, uite-așa, băgat de-a dreptul la carceră fără niciun fel de anchete în interiorul Administrației. În al doilea rând, vinovatul este trimis imediat în pădure după a doua abatere, escortat de un paznic, astfel încât cel pedepsit va fi privat de posibilitatea de a comite și a treia abatere așa după cum îl taie capul. Nu-l ascultați, Peretș, el nu cunoaște astfel de probleme.

Tuzik sorbi din chefir, se strâmbă și chicoti.

— E-adevărat, recunosc eu el. Aici, poate că, într-adevăr... Cum să spun... Mă scuzați, *pan* Peretș.

— Ei, nu, lasă..., spuse întristat Pereț. Oricum nu pot să pocnesc un om, așa, netam-nesam.

— Totuși nu e chiar obligatoriu pe asta... și nu neapărat în nutră, spuse Tuzik. Se poate, de exemplu, și în asta... în cur. Sau doar să-i rupi costumul.

— Nu, nu pot așa, spuse Pereț.

— Atunci e nasol, spuse Tuzik. Atunci ați dat de necaz, *pan* Pereț. Uitați cum facem. Măine-dimineață pe la ora șapte, veniți la garaj, vă așezați în mașina mea și așteptați. Vă duc eu.

— Serios? se bucură Pereț.

— Păi, cum. Măine merg pe Continent să duc niște fier vechi. O să mergem împreună.

Deodată, cineva urlă asurzitor dintr-un ungher: „Ce faci, băi? Mi-ai vărsat supa!“

— Omul trebuie să fie simplu și clar, spuse Meșterilă. Nu vă înțeleg, Pereț, de ce vreți să plecați de aici. Nimeni nu vrea să plece de aici, iar dumneavoastră vreți.

— La mine întotdeauna e așa, spuse Pereț. Tot timpul le fac pe dos. Și-apoi, de ce este obligatoriu ca omul să fie simplu și clar?

— Omul trebuie să fie nebăutor, declamă Tuzik, râgâind. Ce zici, nu-i așa?

— Eu nu beau, spuse Meșterilă. Și nu beau dintr-un motiv simplu și clar pentru toată lumea: am ficatul bolnav. Așa că dumneavoastră, Tuzik nu mă prindeți cu d-astea.

— Ce mă surprinde pe mine la pădurea asta, spuse Tuzik, sunt mlaștinile. Ele sunt fierbinți, pricepeți? Asta nu pot să suport. Nu pot să mă obișnuiesc deloc. Dai de belea pe undeva, te abați de la drumul din nuiele împletite și uite că stau în cabină și nu pot să ies. Ca o ciorbă fierbinte. Se ridică abur și miroase a ciorbă, ba chiar am încercat să mănânc, numai că nu e gustos, poate că nu e destulă sare, nu știu... Nu-nu, pădurea nu este pentru om. Și ce vor să mai vadă-n plus acolo? Și își conduc mașinile iarăși și iarăși în ea, ca-ntr-o copcă, ele se scufundă, iar ei aduc din nou altele, iar ele iar se scufundă, iar ei din nou...

...Abundență verde parfumată. Abundența culorilor, abundența mirosurilor. Abundența vieții. Și toate sunt străine. Cumva familiar, asemănător în câte ceva, dar complet străin. Probabil că, de fapt, cel mai greu te împaci cu ideea că ea este și străină, și cunoscută în același timp, că derivă din lumea noastră, carne din carnea noastră, dar care s-a rupt de noi și nu dorește să știe de noi. Probabil că totuși un pitecantrop s-ar gândi în același fel la noi, urmașii lui, cu amărăciune și frică...

— Când va sosi ordinul, spuse Meșterilă, vom porni într-acolo cu marfă adevărată, nu cu buldozerele și jeep-urile voastre prăpădite și, în două luni, vom transforma totul acolo în... e-e-e... într-o platformă betonată, uscată și plană.

— Tu o să transformi, spuse Tuzik. Ție dacă nu ți se dă la timp una peste bot îl transformi și pe tac-tu într-o platformă betonată. Pentru claritate.

Sirena sună pătrunzător. Geamurile zăngăneau în ferestre și deasupra ușii bubui imediat o sonerie masivă. Luminile clipiră pe Peretș și deasupra teighelei se aprinse o inscripție cu litere mari: „RIDICĂ-TE, IEȘI! “. Meșterilă se ridică în grabă, își potrivea ceasul de la mână și fără să scoată un cuvânt o rupse la fugă.

— Ei, eu am plecat, spuse Peretș. E timpul să muncesc.

— E timpul, aprobă Tuzik. A venit vremea.

Își dădu jos pufoaica, o rulă cu grijă, apropie scaunele și se întinse pe ele, punându-și pufoaica sub cap.

— Deci, rămâne pe mâine la ora șapte? spuse Peretș.

— Ce? întrebă Tuzik cu o voce somnoroasă.

— Mâine vin la ora șapte.

— Unde? întrebă Tuzik, foindu-se pe scaune. Ce se mișcă, blestematele, mormăi el. Și de câte ori nu le-am spus: puneți și voi o canapea...

— În garaj, spuse Peretș. La mașina dumneavoastră.

— A-a... Păi, bine, veniți, apoi să vedem. Treaba asta e destul de grea.

Se ghemui, își băgă palmele la subsuori și începu să sforăie. Avea mâinile păroase și sub păr se putea zări un tatuaj. Acolo scria

„Ce ne distruge“ și de asemenea „Doar înainte“. Peretș se îndreptă spre ieșire.

Trecu pe o scândură aruncată peste o baltă mare din curtea din spate, ocoli o movilă din cutii goale de conserve, se strecură printr-o gaură din gardul de lemn și pătrunse în clădirea Administrației prin intrarea de serviciu. Pe coridoare era frig și întuneric, duhnea a tutun, praf și hârtii mucegăite. Nimeni, nicăieri. Nu se auzea nimic dincolo de ușile capitonate cu dermatină. Peretș urcă la primul etaj pe scărița îngustă și fără balustradă, sprijinindu-se de peretele deteriorat, și se apropie de ușa deasupra căreia se aprindea intermitent inscripția „SPALĂ-ȚI MĂINILE ÎNAINTE DE LUCRU“. Pe ușă se lăfăia în toată splendoarea ei litera „M“, mare și neagră. Peretș împinse ușa și simți un oarecare șoc, descoperind că nimerise în propriul birou. Adică, desigur, nu era biroul lui, ci al lui Kim, șeful grupului Securitatea Științifică, însă în acest loc fusese adus biroul lui Peretș, iar acum acesta se afla lângă ușă, alături de un perete plcat cu faianță. Jumătate din tăblia sa era ocupată, ca întotdeauna, de aritmometrul¹ Mercedes acoperit cu husă, iar lângă fereastra uriașă și bine spălată, la biroul lui Kim, lucra deja însuși Kim: stătea încovoiat și privea o riglă logaritmică.

— Am vrut să mă spăl pe mâini, spuse încurcat Peretș.

— Spală-te, spală-te, spuse Kim, dând din cap. Uite-ți acolo la voarul. Acum va fi foarte comod. Acum toți o să treacă pe la noi.

Peretș se apropie de chiuvetă și începu să se spele pe mâini. Își spală mâinile cu apă rece și caldă, cu două feluri de săpun și cu o pastă specială care absorbea grăsimea, le frecă apoi cu buretele din fibre de tei și cu câteva periute cu diferite grade de asprime. Porni apoi uscătorul electric și își ținu un timp mâinile rozalii și umede în curentul vuitor de aer cald.

— La ora patru dimineața toată lumea a fost anunțată că vom fi mutați la etajul unu, spuse Kim. Tu pe unde-ai umblat? La Alevtina?

¹ Aritmometrul a fost o mașină de calcul inventată în 1820 de către Charles Thomas de Colmar (n. red.).